Dr. BabasahebAmbedkar Open University
Term End Examination January– 2022

Course	**:**	**SY B.A (New)**	**Date**	**:**	**18/02/2022**
Subject Code	**:**	**SKTM/S - 204**	**Time**	**:**	**01:00pm to 03:00pm**
Subject Name	**:**	**વૈદિક સાહિત્ય અને ઉપનિષદ**	**Duration**	**:**	**02 Hours**
			Max. Marks	**:**	**50**

પ્રશ્ન-1 'વેદ' શબ્દનો અર્થ આપી ઋગ્વેદસંહિતાના મંડલક્રમ વિભાજન વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો. **10**

અથવા

યજુર્વેદની બંને શાખા પર પ્રાપ્ત થતાં સાહિત્ય વિશે નોંધ લખો.

પ્રશ્ન-2 'બ્રાહ્મણ' શબ્દનો અર્થ આપી બ્રાહ્મણ સાહિત્યનો રચનાકાળ ચર્ચો. **10**

અથવા

અગ્નિસૂક્તનું રસદર્શન કરાવો.

પ્રશ્ન-3 ષડ્ વેદાંગ વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો. **10**

અથવા

નદી-વિશ્વામિત્ર સૂક્ત વિશે નોંધ લખો.

પ્રશ્ન-4 **ટૂંકનોંધ લખો (કોઇપણ બે)** **10**

1. ईशावास्यमिदं सर्वं यत् किञ्च जगत्यां जगत् । तेन त्यक्तेन भुञ्जीथा: मा गृध: कस्यस्विद् धनम्॥-મંત્ર સમજાવો.
2. ઉમા-હૈમવતી આખ્યાન
3. બ્રાહ્મણ ગ્રન્થના મુખ્ય વિષય
4. ઈશાવાસ્ય ઉપનિષદનો શાંતિપાઠ
5. तदेव ब्रह्म त्वं विद्धि नेदं यदिदमुपासते || - સ્પષ્ટ કરો.

પ્રશ્ન-5 **યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો.** **10**

1. મહર્ષિ પતંજલિ અનુસાર ઋગ્વેદની કુલ ---------શાખાઓ છે.

(a) 2 (b) 9 (c) 12 (d) 21

2. દેવતાઓને ----------સ્થાનમાં વિભાજિત કરવામાં આવ્યા છે.

(a) 1 (b) 3 (c) 33 (d) અનંત

3. અથર્વવેદનાં બ્રાહ્મણનું નામ ..... છે.

(a) ગોપથ (b) ઐતરેય (c) શતપથ (d) તવલકર

4. ઇન્દ્રએ ——— પર્વતોને સ્થિર કર્યા છે.

(a) ફરતા (b) ધ્રુજતા (c) ડૂબતા (d) ઊડતા

5. અથર્વવેદના જ્ઞાતાને યજ્ઞમાં કયું પદ આપવામાં આવે છે?

(a) હોતા (b) અધ્વર્યુ (c) બ્રહ્મા (d) આમાંથી કોઈ નહીં

6. મેધાજનનસૂક્ત કયા વેદ સાથે સંકળાયેલું છે?

(a) ઋગ્વેદ (b) અથર્વવેદ (c) સામવેદ (d) યજુર્વેદ

7. સત્યાનૃતસમીક્ષક કોણ છે?

(a) અગ્નિ (b) ઇંદ્ર (c) વરુણ (d) મેધા

8. માતરિશ્વા કોણ છે?

(a) વાયુ (b) અગ્નિ (c) વરુણ (d) આમાંથી કોઈ નહીં

9. મહર્ષિ વિશ્વામિત્રે ઘોડીઓની ઉપમા કોને આપી છે?

(a) નદીઓ (b) વાણી (c) મેધા (d) આમાંથી કોઈ નહીં

10. ઔષધશાસ્ત્ર માટે ..... વેદ મહત્ત્વનો છે.

(a) સામવેદ (b) ઋગ્વેદ (c) યજુર્વેદ (d) અથર્વવેદ

———————x———————